

El rector demana al Govern esmenar el biaix territorial dels programes de recerca

El bioquímic Juli Peretó homenatja Joan Oró en la lliçó inaugural del curs acadèmic

"Em toca demanar a aquest Govern que aposta per la Catalunya sencera, i als representants del territori, que facin el possible per esmenar el biaix territorial i no estimular amb diners públics una política de centralització." Així resumia el rector de la Universitat de Lleida (UdL), Jaume Puy, la seua reiterada petició de corregir el biaix territorial en els grans programes de recerca, durant l'acte oficial d'inauguració del curs 2023-2024 a la UdL, un curs marcat per l'esforç "que hem de fer per adaptar-nos a la nova llei d'universitats" (LOSU) amb la reforma dels Estatuts -ja en marxa- i la de l'estructura de personal, ha dit.

El rector, que ha agraït l'increment de la inversió del Departament d'Universitats i Recerca en el programa ICREA i els centres CERCA que suposen un tercer contracte ICREA per a la UdL dels aproximadament 280 que té Catalunya, i l'augment d'uns 580.000 € per als CERCA ubicats a la demarcació i participats per la UdL, ha argumentat que "el biaix territorial no ha variat sensiblement".

"Els centres no han modificat la seua ubicació territorial i el finançament dels de Lleida està en la banda baixa", ha afirmat. "Descomptant les transferències a l'IRTA que està distribuït per tot Catalunya, la demarcació de Lleida capta ara poc més de l'1% dels recursos que dedica el Departament a aquests centres o al voltant del 3% del total de la inversió del Govern, mentre que Barcelona rep més al voltant del 90% dels recursos del Departament o del 85% dels del Govern", ha afegit.

El rector, que ha destacat que en el procés de preinscripció i matrícula d'aquest curs s'ha incrementat un 11% la demanda en primera opció a la UdL, també s'ha referit al deute del Parc científic i a la partida prevista de 7M€ en els pressupostos generals de l'Estat per reduir-lo, que a hores d'ara encara no s'ha pogut fer efectiva, ha explicat.

Per la seua part, la directora general d'Universitats, M. Victòria Girona, ha destacat l'aposta de la UdL per la col·laboració interuniversitària en programes de màsters i doctorat, així com el seu lideratge a Catalunya en la formació dual on la institució ha estat pionera. S'ha referit als reptes del seu Departament per al proper curs, com ara l'augment de dotació del Pla d'infraestructures universitàries, la renovació del programa Serra Hünter, el desplegament de la Llei de la Ciència i de la LOSU, així com el Pla de xoc per al personal docent i investigador (PDI) i el personal tècnic, de gestió, administració i serveis (PTGAS) de les universitats. Un pla que correspon "al voltant del 4% del que hem avaluat que la UdL necessita i que en el cas del PTGAS, si la migrada inversió no es consolida, les universitats tindrem tensions pressupostàries el proper any", ha dit el rector.

La conferència inaugural, a càrrec del catedràtic de Bioquímica i Biologia Molecular de la Universitat de València (UV), [Juli Peretó](https://www.uv.es/pereto/) [<https://www.uv.es/pereto/>], s'ha convertit en un homenatge [Joan Oró i Florensa](https://ca.wikipedia.org/wiki/Joan_Or%C3%B3_i_Florensa) [https://ca.wikipedia.org/wiki/Joan_Or%C3%B3_i_Florensa], de qui enguany se celebra el centenari del seu naixement. Peretó, que va conèixer al bioquímic lleidatà, ha repassat les seues contribucions del a la química prebiòtica i la cosmoquímica orgànica, com ara la demostració de la síntesi d'[adenina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Adenina) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Adenina>] o la proposta que els cometes són portadors d'aigua i d'ingredients fonamentals per a l'origen de la vida. "Joan Oró era un optimista científic i humanístic, amb una gran confiança en el futur de la ciència".

Durant la lliçó magistral, *L'albada química de la vida*, Peretó ha fet un repàs a com ha treballat i treballa la ciència per donar resposta a la pregunta *d'on venim*. Una qüestió, la de l'origen de la vida, sobre la qual no sabem, ni sabrem del cert com va passar, però sí que podem estudiar com podria haver passat, ha dit. "L'avanç de la ciència és un relat del desplaçament del protagonisme de l'espècie humana cap a la perifèria de la història. La Terra no és el centre de l'univers i els humans no som la culminació de cap procés evolutiu sinó una branqueta més de l'ufanós arbre de la vida. Estem aquí per accident, no per a complir cap disseny." ha explicat.

Peretó, autor d'obres de divulgació científica com *Un planeta creatiu* [https://www.alfonselmagnanim.net/libro/un-planeta-creatiu_146294/], també ha fet esment a l'escalfament global. "Hem de reconèixer que la nostra actitud amb el planeta i la resta de la biosfera és d'una hostilitat suïcida: el nostre comportament col·lectiu davant la crisi climàtica és lamentable i indigne. Negar i renunciar a tot el que ja sabem pot tenir efectes catastròfics sobre la nostra espècie. D'aquí el sentit essencial, vital, del foment de la cultura científica, on les universitats públiques tenim una gran responsabilitat", ha insistit.

Continguts relacionats

[Vídeo de l'acte d'inauguració del curs acadèmic 2023/24 a la Universitat de Lleida](https://www.youtube.com/watch?v=QPcGDyZh5dk) [<https://www.youtube.com/watch?v=QPcGDyZh5dk>]